

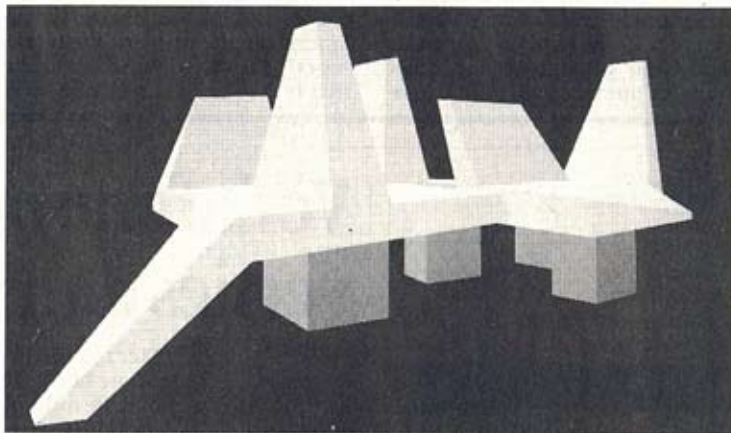
Portret van verdwijnende tijd

Tentoonstelling: Toby Paterson, *Generosity*. T/m 17 juni in Stroom, Hogewal 1-9, Den Haag. Wo t/m zo 12-17u. Inl: 070-3658985, www.stroom.nl

Door MACHTELD LEIJ

Wie had dat ooit gedacht, dat strakke, rechttoe rechtaan architectuur een intens gevoel van nostalgie kon oproepen? Zakelijke nieuwbouw uit de jaren zestig en zeventig, die blokkendozen met balkonnetjes als horizontale accenten, heeft zijn beste tijd gehad. Architectuur is een tijdelijk gebruiksgoed. Soms is dat best een opluchting: de kolossale kantoorgebouwen met oranje rookglas, die uitstoren boven laagbouw, zul je nauwelijks missen als ze weer zouden verdwijnen. Maar zelfs een gebouw dat iedereen in eerste instantie erg lelijk vindt, kan op een gegeven moment in het hart van de massa gesloten worden, zoals gebeurde met de Zwarte Madonna, het sociale woningbouwproject van Carel Weeber in het hart van Den Haag. Het besluit om dat gebouw te slopen, stuitte in 2001 op grote tegenstand. Maar alle protest was voor niets: de sociale woningbouw moet dit jaar toch wijken voor overheidsgebouwen.

De Britse kunstenaar en voormalig skateboarder Toby Paterson (1974, Glasgow) liet z.ch voor zijn

'Sculpture 2007', wandschildering met acryl (Foto Toby Paterson)

tentoonstelling *Generosity* in het Haagse kunstcentrum Stroom inspireren door onder meer de Zwarte Madonna. Hij laat zien dat architectuur onderhevig is aan de tijdgeest, maar ook verbonden is met emoties.

Na een periode van onderzoek toont hij zijn bevindingen aan de hand van schilderijen, sculpturen en foto's. Paterson heeft een heldere blik op het urbane, waarschijnlijk opgedaan tijdens zijn tochten op zijn skateboard door stedelijke gebieden. Voor deze expositie trok hij door Den Haag Zuid-West en fotografeerde er leegstaande schoolgebouwen waar de natuur hard vecht om het schoolplein

weer in bezit te nemen. Een kunstwerk staat er verlaten en verroest bij. Vuilnisbakken zijn verworpen tot groteske vieze puisten op het schoolplein. Dit zijn foto's zoals je die kunt aantreffen in statusrapporten van een gemeentedienst voor onderhoud en beheer van de openbare ruimte. Vergane glorie, voorbijgeen tijden. Het modernisme dat Paterson laat zien, is gedateerd en niet te vergelijken met het modernisme van nu. Flats uit de wederopbouwperiode zijn bijvoorbeeld nooit veel hoger dan een verdieping of drie, vier.

De tegeltjes van de Zwarte Madonna en de kolossale betonranden van het ministerie van Justitie,

dat nu driftig herbouwd wordt, lopen als een rode draad door de tentoonstelling. Her en der zie je de tegeltjes terugkomen: in geometrische zwart-witte patronen, rechtlijnig aangebracht in acryl op glas. En de betonnen lage muurtjes die overal door de expositie staan, lijken verdacht veel op het beton aan de gevel van het ministerie. Liefdevol, met oog voor detail, schildert Paterson een brugwachtershuisje op glas, zodat het net lijkt of het gebouw los komt van de achtergrond en bijna weer driedimensionaal wordt. De kunstenaar schildert met een scherpe nauwkeurigheid, die de hoekige architectuur benadrukt. Maar Paterson is niet alleen streng geometrisch. Hij heeft ook een frivole kant, die hij toont met een geschilderd lichtrooster hoog op de muur, precies op een plek waar je een lichtrooster zou verwachten. Alleen is het ding iets te dynamisch in verloopend perspectief geschilderd. *Trompe l'oeuil* is de titel van deze muurschildering.

De expositie *Generosity* is strak, analytisch en beeldend goed geslaagd. Paterson maakte met zijn expo een portret van een verdwijnende architectuur en een verdwijnende tijd. Dat doet hij zakelijk, maar met ruimte voor sentimentaliteit. Een onverwachte combinatie. Paterson is een briljant stadschroniqueur.